

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Nro. 25.

A' FELS. R. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Ködden Septembernek 23-ik napján
1800-ik esztendőben.*

Német Birodalom.

A' *Lech'* mejjékéről, 15. Sept. — „*Friedberg*től fogva *Dachauig* nem nagy számmal vagynak a' *Frantziák*, hanem azon túl *München'* felé, nyüzsgenek a' falukonn. A' *Baváriában* fekvő *Frantzia* armadia 70 ezer emberre tétetik. Az a' sereg, mellyet *Moreuu* fő vezér *München* mellett 11-dikben meg-mustrált, 18 ezer fejekből állott. Az *Austriai* és *Frantzia* seregek, csak 150 lépésnyira állanak távol egymástól a' fegyvernyugvásnak lineájában.

Gen. *Leaourbo* Sept. 13-dikán vízfza érkezt meg-gyogyulva Strasburgból.

Mistax Polgár, az a' Frantzia Kurir, a' ki a' *Ultimatumot* Bonapartétól Bétsbe hozta volt, a' ki az arra való feleletet is *Párisba* vízfzávitte, Sept. 9-dikénn útazott *Pfortzheimonn* keresztül *Páris* fele. Még nem érkezett *Párisból* ismét vízfzá. Ezt várják most mindenek igen erősen Német országonn.

Portugallia.

Hogy a' Frantzia első Consúl a' békeslégi szágglószékhez még a' mult Aug. 13-dikánn elkördötte — a' melyeknek summás foglalatja ezekbáll, hogy Portugallia a' Frantzia Republikánn 20 millió Livrákat fizessen, 's-hogy a' Frantzia hajók a' Portugallus kikötő helyekben éppolyan prérogatívákkal élhessenek, a' milyennek azokban akármely ő nállok kedvességben lévő nemzetek élnek — és hogy a' végső valószínű kiadására, a' Portugallus szágglószéknek 60 napokat, oly fenyegetődzés alatt határozólégyen, hogy külömben 60 ezer Frantzia katonafognának Spanyol országonn keresztül *Portugallianak* földjeire bé-maschérozni: mind ezeket mi az előbbeniekből tudjuk; tsak azokat a' néhány szavait ragasztjuk most még ide, a' melyek (gyanitható képpen) fontosítani kívánta az első Consúl, a' maga *demonstratzióit*: — „Az Ur (igy szoll *Bonaparte* a' Portugalliai Országglószék' tagjaihoz) elegendő képpen ösmérnek énmet azon tekintetben, hogy bizonyosok lehessen a' felöll, hogy én semmit nem mondtam még eddig olyant, a' melynek végre való halytásához hozzá fogni nem éréreztem volna.“ — Úgy látszik, hogy itt is fegyver-töresre akarja vinni

naparte a' dólgot, tsakhogy a' Spanyol ármádiát is mozgásra ingerelhesse.

Frantzia Ország.

A' Frantzia Országlószék feles munkások által rontatja a' Márs' mezeje' közepéről az ezen revoluziónak ideje alatt ottan celebratott in-nepek által nevezetellé lett halmot, azért, hogy a' fegyveres feregeket, a' melyek ezen szép térségenn gyakoroltatni és mufráltatni szoktak, ne akadályoztassa. Az itt eddig figurázott Szabad-ság' álló-képe is, a' mely alabáltromból volt készült, lementatik ugyan; de oly rézés mellett, hogy értzből keizutellek más helyébe, és a' békeslégnek bé-következésével ugyan ezen helyre állittassék-fel.

Párisban 2 Lengyel hazafiak, Bétz tíz-tíz forintos Bánko czédulákat-kezdettek volt a' minap' közzíteni: hanem rajta érettettek, és a' Politzia által fogságra tétettek.

A' Párisiaknak tereh kezd a' sok réz pénz lenni, minthogy a' Finántz Miinisternek egy rendelése adattatott-ki, melyben olyan hirdetés tétetik, hogy a' publicum' könnyebbségére nézve, a' réz pénznek temérdek sokasága rövid idő alatt meg fog kevesítettü. — (Az Allignaták' idejében kétség kívül a' réz pénzt sem tartották teréhek a' Párisiak).

Azt hozzák-ki némely ujabb rendelkezéseiből a' Frantzia Országlószéknek, hogy ő a' Rénus vize' bal mejjékeinn fekvő vidékeknek Német ország-tól való el-vágattatódásokat, tsak ugyan örökre meg-határozta. Egy ilyen rendelés a' többek kö-zött az is, hogy a' Párisi Invalidusok' nagy épü-letjenn kívül még más négy (filialis) Invalidus házak állittóván fel az Orzágnak más négy

nevezetes várossaiban, ezeknek egyike éppen *Máintz* várossába határoztatott. Tíz millió Lira raktat rendelt az Országlóizék ezen ujj Invalidus házaknak fel-állittatásokra. A' *Párisi* nagy Invalidus épületben 4000 invalidus katonák laknak ezen négy ujjaknak pedig mindenike két-két ezer embereknak bé-fogadására alkalmaztatik, az lényében az első Consúl tzeleozása, hogy az egész országban 10 ezer invalidusoknak legyen lakó helyek.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' *Kleber*' haláláról még a' következőket meg-jegyezhetjük a' Gen. *Menou* leveleiből, melyet ő az első Consúlhoz küldött: — „

„Négy dőfés által oltotta-ki (ugy' mond) *Gazabul* ide küldetett Jantsár *Kleber* Generalissimó éppen azon szempillantatban, midőn ő, *Protain* nevű építő-mesterrel, az *Ezbekier* nevű piatzon lévő fő hadi szállásnak kertjében tsak magánál sön sétálgatott volna. *Protain* védelmezni akarván Klébert, maga is hat dőféseket kapott. A' Kléberenn esett dőfések között az első is halálos lévén, azonnal el-bukott. *Protain* még él. Ennek alkalmatlóságával a' fő hadi szállásnak kertnek ujgittatásához akart *Kleber* Generalissimó gattani, azért járkált ott elé-'s-hátra tsak magánál az építő-mesterrel. Az Adjutánsok között senki volt egyik is véllé. Éppen haldokló állapotjában érkezett ember hozzá. A' gyilkos valami építő-let' omladozásai között el búva találtatott és fogtatott meg, a' honnét a' fő hadi szállásra vitette. A' gyilkosnak neve *Souleyman-el-Alepi*; születésnézve *Alepoi*; a' gyilkosságot Junius 14-dikénn kapta vette-el; az előtt 48 napokkal indult útra *Gazabul* városából; a' pusztánn keresztül egy dromedáron (sebess járásu kiseded szerű tovénn) jött; a'

Eleazar moschejában volt addig szálláson míg fel-tett tzelját végre halythatta, a' honnét minden nap' ki-járkált az alkalmatosságnak és időnek keresése végett. Azok a' négy al-rendü *Sheikok* is meg ölettettek véle együtt Jun. 17 dikénn, a' kik tudták az *Alepi'* czélozását, és ötöt arról le-vernü is igyekeztek, hanem ötöt el nem árul-ták.

„A' Commissió' tagjai, a' mely *Cairo* város-sában ezekre a' bünösökre sententziát mondott, ezek vóltak: *Regnier* Divisions-Generalis, *Robin* Brigadéros Generalis, *Morand* és *Martinet* General-Adjutánsok, *Coguet* Brigáda Komandáns, *Fau-ro* Pattanyus Brigadéros, *Bertrand* Indzsiner Brigadéros, *Regnier* Hadi-Biztos, mind együtt 9 fő tífztek, 's-még vagy három másod ranguak, t. i. Secretarius, Orátor, &c.

A' processus' formálitassai így mentek vég-bez: — „

„*Sententzia*, melyet a' *G. Menou* által fel-állított Commissió, a' *G. Kleber'* gyilkossa és ennek társai ellen, hozott.

„A' *Frantzia* nép' nevében.

„A' *Frantzia* Republikának 8-dik esztende-jében prairial' 27-dikénn, a' Gen. *Menou* által ki-neveztetett Itélőszék' tagjai, u. m. *G. Regnier*, mint Préses, &c, öfzsze gyülekezvén, minekután-na a' történetnek le-írása az ahöz tartozó minden útasításokkal együtt fel-olvasztatott volna, a' Préses rendelést tett, hogy a' bünösök, az ő part-fogojokkal egyetemben, egész szabadságban és minden fogoly-lántz nélkül, a' meg-halgattatásra elő hozattassanak. A' Préses, és a' Commissió-nak külömb-külobb tagjai, *Brachwich* nevü tol-mátsnak segedelme által, külömb-külobb kérdé-eket terjesztettek a' bünösök elibe; a' melyekre ezek most is a' magok előbbeni vallás tételeik-vel meg-egyező képpen feleltenek. A' Préses azt

kérdezte végezetre töllök, hogy volna e' még valami hátra, a' mit mentségek végett elő hozhatnának? melyre az ő törvényes pártfogójok azt felelvén, hogy már mindent meg mondottanak: a' Préses a' fogházba vízfűzä kisértette őket. Most már minden nézők és halgatók ki-küldettetésén a' tanátskozó palotából, az ajtók bététetek, és a' Préses ezeket a' kérdéseket terjesztette az ítélő Birák' elibe:

1) *Saleyman-el-Alepi*, 24 esztendőös ember, Alepoi fiu, a' ki azzal vádoltatik, hogy *Kleber Generalis* és *Portina* bázisörspitörmaft Clujgyilkoson megölte legyen: bünös e'? — A' vótumok alólról kezdve fel-felé öfzfze szedetvén, minyájon meg-egyeztek abba, hogy: *Saleyman-el-Alepi* bünös.

2) *Seid-Abdoul Kadir-el-Gazi* a' Koránnak az *el-Hazar* nevü moschéban lévő Olvasója, *Gazai* fiu, *Cairoi* lakos, a' ki azzal vádoltatik, hogy az *Alepi'* fel-tett czéljának tudója lett volna, és azt nemtsak ki nem nyilatkoztatta, hanem el is szökött: bünös e'? — Bünös.

3) *Mohammed-el-Gazi*, 25 esztendőös, nagy mosche béli Korán olvasó, *Gazai* fiu, a' ki azzal vádoltatik, hogy a' titkos fel-tett tzelnak tudója lett volna, és a' ki még azt is tudta, hogy *Alepi* mikor inaúlt legyen ezen tzelnak végre halytása végett útra, 's azt még és ki nem nyilatkoztatta: bünös e'? — Bünös.

4) *Abdalla-el-Gazi*, 30 esztendőös, *Gazai* fiu, nagy mosche béli Olvasó, a' ki azzal vádoltatik, hogy a' fel-tett gyilkosság iránt való projectom néki is tudtára adatott volt, 's-azt még is ki nem nyilatkoztatta: bünös e'? — Bünös.

5) *Achmed-el-Oulai*, *Gaza* béli fiu, a' nagy mosché béli Korán-olvasó, a' ki azzal vádoltatik, hogy tudta a' czélt, és ki nem nyilatkoztatta: bünös e'? — Bünös.

6) *Muhammed-Effendi*, 81 esztendő, Boursa béli fiu, a' ki azzal vádoltatik, hogy sorsosa lett volna a' bünösöknek: bünös e'? — Nem bünös. — „Ez minden haladék nélkül el is botsáttatott. — „A' többekre ilyen Sententzia hozattatott.

„A' Com-missió egyenlő akarattal abba egyezett-meg, hogy a' bünösöket az Egyiptomban (szokásban lévő büntetésre sententziázza; melyhez képeft olyan ítéletet mondott tetteikhez alkalmaztatott módonn réájok, hogy: 1) ször; *Soleyman el-Alepi*, minekutánna a' jobb keze a' könyökéig meg-egettetik, maga azután elevenen fel nyársoltrafion, és holt teste minden addigra'y káj róban maradjon, míg nem a' ragadozó szárnyas állatok meg-eszik. Az executzió a' Frantzia feregnek és a' *Kléber*' temetésénn meg jelenendő népnek jelenlétében, ennek el temettetése után haladék nélkül essék-meg — 2) ször, *Seid-Abdoul-Kadir-ş-Gazi*, mint a' ki a' meg-ítéltetésre nem jelent meg, halálra sententziáztatik; jóságai a' Frantzia Respublika' számára el-foglaltatnak, és ez a' sententzia arra a' karóra szegeztetik fel, a' melyre az ő fejének kellett volna fel-szúrattatni. — 3) ször. A' más három bünösöknek fejeik el üttetődven, az executziónak helyére tétetessenek ki, és holt testeik égettessenek-meg. — Ez a' Sententzia, három, u. m. Török, Arabs, és Frantzi nyelvenn ki-nyomtatattván, 500 exemplarok szegeztesseenek belölle ki a' közönséges helyekre!

Páris 10. Sept. — „Itt olyan hír futamodé el, hogy a' Consularis Gárda fereg, az indulásvaló kézfén-állás iránt, parantsolatot kapott legyen. — „Gen. *Menou*, az első Consúl által, az Egyiptomban lévő ugy nevezett *Napkeleti* Ármá

diának fő vezérjévé neveztetett. Több elő-mozdulások is estek ugyan azon tábor' Generálissai között. — „A' Frantzia tábornak fenn állhatását mindenek felett a' legiti Egyiptomban, hogy sok ezer Görögök, 'Sidók, és Koptusok tsatolták hozzá magokat. — *Cairát* ujjanton erőssíteni kezdeték a' Frantziák, és a' 'ízelső várakat is, a' melyek Egyiptomnak védelméül szolgálhatnak, oltalmaztatható állapotba helyheztetik. Az Anglus hajók miatt, a' melyek *Abukir'* és *Damiette'* tájjaikönn a' tenger' 'ízinit fedezik, a' külső kereskedése Egyiptomnak telvefféggel nem viragozhatik, hanem a' belső kereskedés viragoztatásánn annyival is munkásabbak a' Frantziák,

A' *Párisi* levelek ilyen anecdotával szolgálnak azoknak az embereknek, a' kik a' békefféget igen nagy nyughatatlansággal szorgatják: — „Egytzer a' *Spanyol Király, Escuriálból* utazott vizsziá *Madrid* felé. Az idő már késő volt, és a' posta-kotsis, tudván, hogy mely erőssen várják *Madridban* a' Királyt, rettenetes képpen korbátsolta az öfzvéreket, és a' leg nagyobb homokban is szánakozás nélkül kérgette őket. Sebesslebben ment a' 'szélnél. A' Király azonközben a' hintó' ajtajánn ki-nézvén, így szollott a' kotsishoz: — „Barátom kotsis-gazda! én ugyan nem bánom, hogy sebessen menünk, és hogy mennél hamarább *Madridba* lehetünk: hanem, azt javaslanám én még is néked, hogy ha te azt akarod, hogy én ma *Madridba* érkezzek, ne kergesd az öfzvéreidet oly igen erőssen.“ — A' kotsis meg értette a' Király 'szavainak értelmit, és szerentsésen bé érkezett estvére *Madridba*.

A' *Conzulok, Desaix* és *Kléber* Generálisokra nézve, a' kik azon egy nap, u. m. Jun. 14-di-

kénn, és éppen azon egy fertály ora alatt, amāz Orosz országban, ez pedig Egyiptomban múltanak ki a' világból, azt végezték: hogy Párisban a' Győzedelem' piatzánn egy nemzeti emlékeztető oázlop emelték számokra, a' melynek fundamentom követ, a' jövő 9-dik Respublikai ujj esztendőnek 1-ső napján, a' mely 1-ső Vindemairnek neveztetik, az első Consúl tegye le, és ugyan ekkor egy halotti szomorú Orátzió is tartattalék felettek. — Ugyan ezen innepi ceremoniák' alkalmatosságával, a' *Turenne*' emlékeztének meg-ujjittatása is meghatározatott, a' mely az által fog meg-esni, hogy az ő tetteit a' *Mars* templomába vitetnek és tétetnek bé oda nagy ceremoniával örök nyugalom végett. — Hasonlóképpen ezen a' Respublikai ujjesztendő' első napján kiáltatnak ki nagy ceremoniával azoknak a' Departamentomoknak neveik, a' melyek az *alót* leg jobban bé-fizették, és a' *Conscriptus* katonaságot leg jobban ki-állították. Egy piatz Párisban ezen Departamentomok közzül annak nevérol fog neveztetni, a' melyik magát a' jők között leg jobban viselte.

A' *Madridban* lakó Frantzia Követ *Alquier* olyan tudositást küldött a' Consulokhoz Párisba, hogy az Anglusok' ezen esztendő béli tengerititkos expeditziójoknak egyik ága, már most nem titok többé; mivelhogy egy 15000 fegyveresekből álló Anglus armadia, *Spanyol* országnak Északi partjaira *Ferrol* és *Corunna* között, a' hol a' Spanyol hadi erő csak 4000 fegyveresekből és 5 Linea hajókból állott, ki- szállván, *Ferrol* városát fel-égetni, és a' kikötőhelyben lévő 5 Linea hajókat magáévá tenni igyekezett. Leg inkább csak az ágyus sajkáknak, és egy 8 halzonnégy ágyus uszó battériának köszönik a' Spanyolok,

hogy az Anglusok, fel-tett czéljoknak el-érése nélkül, feles holtakból, sebeslekből, és el fogattattakból álló vesztéssel, a' Spanyol partokat ott hagyni kéntelenítették.

Nagy Britannia.

Mely temérdek volt légyen az a' kints, a' melyet az Anglusok a' szerentsétlen *Tippo Saib* Fejedelem' udvarában találta nak, meg-tettzik az ott lévő Anglus Kormányozónak leg ujjabb tudósításából. De egyéb tekintetben is nagy erővel bíró Fejedelem volt ez: melyre nézve nem tsuda, hogy az ő barátságát oly igen kerette Frantzia ország is. A' katonáinak számát ezen utóbbi háboru előtt, a' mely az ő végső szerentsétlenségét okozta, 147 ezerre tettik. Ezen kívül 1970 éléfántjai, tevői, és öszvérei voltak; a' pénzit és drága köveit, 1620 millió Saxoniai Forintokra becsüli *Pumeas* nevű Iró.

London, 29-ik Aug. — „Az ide való Briton nevű Udvari Ujjságban ezek olvastatnak: — „

„Már említettük, hogy a' mi Országlószékünknek ismét békefféges ajánlást tett legyen a' Frantzia Országlószék. Jelenti ezen ujj ajánlásban a' Frantzia országlószék, hogy ő valamint a' száronn lévő Hatalmasságokkal, ugy Angliával is alkuba kíván botsátkozni. Az is hozzá ragasztathatik ezen dologhoz, hogy a' Frantzia Külső Minister *Talleyrand* egy levelet irván a' hadi fogjok' ki-tserelésiben ütten foglalatoskodó Frantzia Biztoshoz *Otto* hazafihoz, ehben egyebek között a' következő ki-fejezések is elő-fordúlnak: — „

„Az Anglia és Frantzia országok között va-

lő békeesség igen kívánatos dolog fogna lenni. —
 Kálám munkába is lehetne azt venni. Ezt ohaly-
 tana a' Frantzia Respublika, &c.

„Több közönséges meg-jegyzések is fordul-
 nak elő ezen levélben, a' melyek a' mi országló-
 székekkel is közöltettek; a' mely kétség kívül
 a' Frantzia Külső Ministernek *Talleyrandnak* tud-
 omával esett, mint a' ki valósággal kíváná a' bé-
 keességet. Ha a' mi Ministereinknek fel tett cél-
 ják a' békeleg, kétség kívül haszonra fogják ezt
 az alkalmatosságot fordítani, és mi nem funda-
 mentom nélkül vagyunk meg-győzöttetve a' fe-
 lül, hogy akár mely czélozásai lettenek, legyen
 a' Frantzia Ministernek ezen lépés által, a' mi
 Ministereink tsakugyan minden esetre nézve azt
 a' hasznát fogják ennek venni, hogy a' Fran-
 zia Országlószékekkel a' levelezésnek valamely ne-
 mé ez fognak, akár egyenes, akár nem egyenes
 tizállal tette legyen a' Frantzia Országlószék ezt
 az ujj lépést.

Londonból, Sept. 2-dikán és 5-dikén: —

„Itt most mindenek az Anglus és Frantzia
 Országlószékek között kezdendő alkudozásokra
 fordították figyelmetességeiket. Frantzia hazafi
Otto azon levelet, a' mely Aug. 25-dikén Páris-
 ból érkezett hozzá, még azon estve közölte az
 Anglus Státus Titoknokkal Lord Grenvillével,
 melynek következése lett, mint tudjuk, a' 26-dikban
 tartatott conferentzia. A' végzés 29-dikben kül-
 deteti által Frantzia országba. A' Frantzia or-
 száglószék ezt a' principiumot vette fel a' maga
 békeesség ajánlásának fundamentomául, hogy a'
Bétsi Udvarnak nyilatkoztatása szerént, Angliá-

nak is bé kelletik foglaltatódni a' békefféges alkudozásokba. Egyéb környülállásai a' Frantzia országlószék' békefféges projectomainak, még mind titokban tartatnak itten : melyet jóra magyaráznak a' *Londoniak*.

„Azon irásban, melyet a' Frantzia Minister *Taleyrand* ide küldött (igy szoll egy más Londoni Ministeriális levé'), vagy *London*, vagy pedig akár mely más város a' szározonn, egyenesen projectáltatik az alkudozásoknak helyéül. Hazafi *Otto*, a' ki ennekelötte *Berlini* Frantzia Követ volt, most pedig a' hadi fogjok költsönös kiserelések vegett tartozkodik Frantzia Biztosi titulus alatt Londonban, elegendendő telyes hatalommal fel ruháztatva vagyon egyfersmind a' békefféges alkudozásoknak előre való el intézésekre is. Könnyen meg eshetik (igy fejezik ki magokat a' *Londoni* Ministeriális irók) hogy rövid idő alatt, nyilvánóságos és meghatározott alkudozások fognak kezdődni. Mind ezekből szükséges képpen következni fog az, hogy a' *Londoni* alkudozásoknak el-kezdődése, mivel ezeknek a' szároz Európához nagy bé-folyása leszen, a' szározonn folyó alkudozásoknak is más formát fog adni, a'nyival is inkább, hogy az Angliai országlószék azt kívánnyá a' Frantzia országlószék-től, hogy a' következő alkudozásoknak előre bizonyos fundamentomok vettetődjenek.

Elegyes Levelek.

A' Német- Olasz- és Helvécziai földön táborozó Francia armádiákat 30000 főre teszik a' Párisi közönséges levelek, de tartstuk meg, csak papírosonn. — Minden szabatsággal hazájok-

ba ment Fr. Generálisok tisztek és köz emberek regimentjeikhez menni parantsoltattak. —

A' Turini, Alessandriai, és Tortonai erősségekbe fok eleséget gyűjtönek a' Frantziák. — A' Philipsburgi vár ostromlásához erőssen készülnek a' Frantziák.

Azon 40 napok alatt, a' mig Kajró városában voltak a' Törökök, leg alább 4000 Francia gondolkozású, Keresztény, Zsidó és Koptus lakosokat öltek meg, magát a' várost is nagyon elpusztították. / Central University Library Cluj

Kotzebue még most is a' *Schlüsselburgi* várban ül fogságban, és nem botsátatott szabadon, mint a' miképen néhány Német Országai közönséges levelek hirdették.

Magyar Ország.

Buda. —

A' T. N. Pest Varmegyei közönséges Gyűlés, a' mely is az ő Felségétől repdeltetett Insurrekció iránt a' folyó September hónapnak 15-dikére vala őszlze hivattatva, annak módja ízerént véghez mene. Már dél előtti 9 órakor úgy elvölt telve az egész palota és annak minden néző-karjai, hogy az el-fullástól lehetett volna tartani. A' Palatinushoz egy meg hívó Követség küldetett 10 órakor. Meg-érkezván ő Fő Hertzegsége, a' gráditsoknál egy második Követség által tiszeltetett, a' palotában pedig minden jelen-évöknek örvendő *vivat!* kiáltásaik által fogadtatott. Minekutánna ő Fő Hertzegsége a' Rendekhez egy ezen környülálláshoz alkalmaztatva lévő *Déák* beszédet mondott volna el, és arra a' Kalotsai nagy érdemű Érsek-Kollegradi Gróf

Kollonics ő Excellenciája is, a' Rendek' nevében, méltó hazafiúi illendőséggel felelt volna, azután a' Felséges Urunktól a' közönséges felkelésre nézve a' Magyar N. Rendekhez bocsátott Királyi *Rescriptum* olvastatott fel, melynek summás értelmét hathatós magyarsággal a' N. Vármegye első Vice-Ispánya *M. Laczkovics György* Ur, az özfzve gyülezett N. Rendeknek elejébe terjesztette. Egy ily nemes és patriótai indulattal felruházottatva lévő, a' maga Királyát mindenek felett szerető nemzettől előre is nem egyebet lehetett várni, hanem, hogy a' kegyelmes Fejedelem' kívánságát a' leg nagyobb kélzséggel, és egy akaratlan teljesíteni fogja. Az után felolvastattak az insurgálait illető intézeteknek pontjai, a' melyek a' N. Gyülestől tétetett némely változásokkal, mind helybe hagyattak. Végezetre a' tárgyat illető intézeteknek ki dolgozására, egy Deputáció rendeltetvén, ennek tagjait maga ő Fő Hertzegsége nevezte ki, a' Gyülésnek további ülései pedig, 16-dikra *Pestre* rendeltettek. —

A' Palatinusné ő Császári H. g. se, Sept. 12-dikán estvé minekutánna, meg áldatott terhes állapotjára nézve, útját *Béttől* fogva *Esztergomig* a' Dunán folytatta volna, *Budára*, mindeneknek nagy örömkre, szerentsősen meg-érkezett.

Bereg Vármegyéből, Sept. 10-dikénn: — „

„Valamiképen tavaly; mint annak idejében meg irtam úgy ez idén is, Junius közepe nálunk a' bértzekben havas, egész Megyénkben pedig általán fogva oly hideg volt: hogy majd egy hétig bundába kellett járnunk — Julius' eleinn, ha napig tartott jó nyarunk volt; hanem azután ismét elébbi állhatatlanságát követte az idő, szin

te Augustus 10-dikéig: a' mikor újjólag meleg, sőt néha forró napjaink is voltak; egész 26-dikig; a' mikor el esőződött, de igen kellemétesen, a' fok szárazság után.

„Szénánk igen fok lett; szilvánk pedig annyit, hogy már sem edennyel, sem szedéssel nem győzzük. — Makk hasonlóképpen temérdek fokasággal van érdeiben. — De a' izölönk kevés; azt is pedig néhol felettébb él verte a' jég. — Kivánva sem kívánánk, hogy az élet jobban erezfizen: mint most; mert egy kereszt búza többet meg ad egy köbőlnél. Még sints az országban nagyobb drágaság, mint mi nálunk; ugyan is a' Munkácsi piaton, köbbl a' búzának 7 forint; a' tengerié 16 márvás; a' gabonáé 14, a' lentséé, borsóé 8 forint; a' Zabé 8 márvás. — Ellenben a' szarvas marha, a' fok dög után is, egészen a' vesztegetésig óltsó; még is egy garatt kell adnunk fontjáért a' húsnak.“

Szathmár Vármegyéből: Sz. Mihály Hava' 6-dikán: — ;,

Az itt nálunk is mód nélkül való nagy szárazság mind a' földi termésekben, mind egyéb javainkban nagy károkat okozott; az elsőbb tekintetben azt tselekedte, hogy már a' búzának köbbl 6 f.ra-hágott, a' második tekintetben pedig sok gyúladásokat okozott itt is, nevezetesen, Homok nevű helység annyira meg égett, hogy 8 háznál több nem maradt benne,

A' viz is, melly gyakorta körülöttünk nagy károkat szokott okozni, mostan szük voltával térszen károkat, mert a' vizi malmok szinte haszonvehetetlenekké lévén, száraz malmokra szorúlnak az emberek, az honnan ily dolog történt, hogy egy szegény ember lovaival örölvén, a' tsikoja a'

mint bé ugrana a' keringön, azt a' malom az or-
só alá kapta, mellyből rikotás és lárma indúl-
ván a' lovak annyira meg-rémültek, hogy mind
a' malmat, mind magokat, mind pedig a' tsikót
egy summában öszlze törték, 's így:

„Két éltető állat bár egymást nem türi,

„De ember vesztére magát egybe szüti.

A' *Kis Peleiskei* Hátárban mostanában olly
hasznos feredő találtatott, mellyben már is sok
köszvényes emberek meg gyógyúltak.

Megint szerentsetlenség. Egy bizonyos hely-
ségben két szeles Kotsis, verset futván a'
szekérbe bé fogott lovakkal, oly igen meg ira-
modtak, hogy akkor jövéen haza a' gyermekek az
Oskolából egyet azok közzül annyira el kaptak,
hogy azonnal szornyu halált holt.

Előszöri Jelentés.

Meltos. Gróf Tolnai *Festetics György*, Ur Ő
Nagyságának, Tek. Nem. Zala Vármegyében hely-
heztetett Muraközi Uradalmában, Csáktornya ne-
vezetű Mező városban most ujjontan egy Contig-
natióra fel, épült Vendégfogadó, mellyben 10 ven-
dégszoba, 1 biliardszoba minden hozzá tartozan-
dókkal, 1 tánczó szoba, 1 borivó szoba, mel-
lette két kisebb szobákkal, Vendégfogadósna 3
szoba, egy kamara, 1 konyha, az egész háznak
alsó része bólt-hajtásra, és a' teteje cserép sin-
dellel meg fődve, még is egy nagy pintze 1000
akó bornak, 1 istálló bólthajtásra 90 lónak, egy
konyha kert, az udvarban két kút vagyon; a'
többet igirőnek, licitatio által, jövő October hó-
napnak 20-ik napján, arendába ki fog adatni. —
Mindazok tehát, a' kiknek kedvek leszen ezen
vendégfogadót ki árendalni, a' meg jegyzett nap-
ra, dél előtti 9 órára, a' Csáktornyai várban,
az Uradalmi Cancellariában nivalatossak.

P. D.